

Maakuntahallitus 23.3.2015
Maakuntavaltuusto 1.6.2015

Kainuun liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2014

Sisältö

1.	JOHDANTO	3
2.	LIITON TOIMINTA-AJATUS JA TOIMINNAN PAINOPISTEET	5
3.	KAINUUN LIITON KESKEISET TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT	7
3.1	Edunajaminen ja yhteistyö	7
3.1.1	Edunajamisen teemat ja tavoitteet 2014	8
3.1.2	Alue- ja kuntayhteistyö	9
3.1.3	Kansainvälinen toiminta	9
3.2.4	Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet	10
3.2	Elinkeinopolitiikka	11
3.3	Aluekehitys	12
3.3.1	Maakuntastrategiatyö	13
3.3.2	EU-ohjelmien toimeenpanon organisointi	14
3.3.3	Euroopan alueellisen yhteistyön (EAY) ja raja-alueohjelmien ohjelmatyö	15
3.4	Alueidenkäyttö	16
3.5	Omat toteutushankkeet	17
3.6	Hallintopalvelut	18
3.7	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	21
3.8	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	21
4.	LIITON TALOUS	22
4.1	Yleinen talouden kehitys	22
4.2	Vuoden 2014 talousarvio	24
4.3	Toiminta- ja taloussuunnittelukauden taloussuunnitelma	25
4.4	Tilikauden tuloksen käsittely	29
4.5	Kainuun liiton organisaatio	30
5.	SEURANNAN JA ARVIOINNIN PÄÄKOHTTEET	30
Liite	Tilinpäätöksen liitetiedot	32
6.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	43

1. JOHDANTO

Kainuun liiton toimintavuosi 2014 oli työntäyteinen ja tuloksekas kaikilla toimintasektoreilla. Kainuun liitto aluekehitysviranomaisena veti maakuntastrategiatyötä. Kainuu -ohjelmassa olemme saaneet kirkastettua niin yleiset pitkän aikavälin päämäärät kuin konkreettiset lyhyen ajan tavoitteet.

Samaan aikaan toimintaympäristössämme ovat myllänneet valtakunnalliset hallintoon ja palveluihin liittyvät uudistushankkeet: kuntarakenne- ja sote -uudistus etunenässä. Mutta myös valtion keskushallinnon ja aluehallinnon tulevista ratkaisuksista on aloitettu mittava valmistelutyö. Kainuun lähitulevaisuuden näkymiä on lisäksi varjostanut Talvivaaran kaivosyhtiön konkurssi sekä sen seurauksena aloitetut äkillisen rakennemuutoksen toimenpiteet.

Kansallisten uudistushankkeiden johdosta Kainuun liiton roolissa korostuu Kainuun edunajaminen. Emme voi jäädä passiivisina odottamaan muiden tekemiä ratkaisuja, vaan meidän on oltava aloitteellisia ja tuotava tarpeemme ja tavoitteemme rohkeasti esille. Vaikka Kainuussa on yli 10 vuotta toiminut sote-integraatioon perustuva kuntayhtymämalli, olemme hallintokokeilun purkauduttua joutuneet yleisten muutovirtojen mukaan. Kainuu edelläkävijäasemastaan huolimatta joutuu tekemään kovasti töitä, jotta täällä hyväksi havaittua toiminta- ja rahoitusmallia voidaan jatkaa. Kainuun intressinä on maakunnallinen tuotantoalue, jolla järjestetään laadukkaat erikoissairaanhoidon palvelut (synnytykset mukaan lukien), jatketaan kehitystyötä rakentamalla uusi sairaala sekä rahoitusmalli, jossa edelläkävijä ei joudu ”maksu-mieheksi”.

Kunnat ovat itsehallintonsa, verotusoikeutensa ja merkittävän palvelujen tuottajan roolinsa vuoksi keskeisiä toimijoita kainuulaisten hyvinvoinnin turvaajina. Kun sote-uudistusta odotettaessa muualla maassa kysytään, mikä on tuleva kunta, Kainuussa se jo tiedetään. Vaikka kuntakoko suurensi lähipalveluja ja niiden tuottajia tarvitaan. Ennen kaikkea kunta on keskeinen paikallisen elinvoimaisuuden edistäjä!

Vahvoihin peruskuntiin suuntautunut kuntarakenneuudistus kohtasi ylivoimaista vastustusta. Kuitenkin merkittävin syy uudistuksen kariutumiseen on se, että Suomen aluerakenne on kerta kaikkiaan niin erilainen maan eri osissa, että yhden mallin ratkaisulla ei ole mahdollisuuksia toimia. Kainuun vapaaehtoisessa kuntarakeneselvityksessä näihin perusasioihin paneudutaan aikaisempaa laajemmalla ja syvemmällä prosessilla. Yhteinen etu on että saamme tehdä ratkaisumme oman harjintamme mukaan niin, että alueemme elinvoiman vahvistaminen pysyy omissa käsissämme.

Valtio on parin kymmenen vuoden ajan vetäytynyt alueilta – keskushallinto kyllä on pitänyt pintansa. Kainuustakin on hävinnyt uskomaton määrä työpaikkoja vuosien saatossa osin ilman suurempaa meteliä. Tietotekniikan kehitys on muuttanut palvelujen saatavuutta hyväänkin suuntaan, mutta nyt olemme tilanteessa, jossa valtion nekin palvelut, joiden on tarpeen sijaita lähellä kansalaisia, yrityksiä tai muita asiak-

kaita, ovat vaarassa hävitä Kainuusta. Erityisen kovaa taistelua olemme käyneet Kainuun ELY-keskuksen ja sen toimivallan puolesta. Kuluneen vuoden lukuisia tehtävämuutoksia olemme pitäneet vahingollisina, mutta maakuntien yhteisvoiminkaan emme ole saaneet muutosta torjutuksi. Meidän etu olisi että ELY-keskus toimii vahvana vastinparinamme aluekehittämisessä ja EU-ohjelmahankkeiden rahoittajana.

Valtion keskushallinnon sisällä on hallitusohjelmaneuvottelijoille valmistelu eri ”rakennemalleja”, joista valitettavasti mitkään eivät näytä enää turvaavan palveluja Kainuun kaltaiselle vähäväkiseksi, mutta laajalle alueelle. Jos valtion hallinto säilyy sektoroituneena ja siiloutuneena se ohjaa aluetason toimenpiteitä keskenään ristiriitaisin linjauksin ja pyrkii myös hallintorakenteita kehittäessään osaoptimointiin – oman sektorin sisäiseen rationalisointiin. Yleensä se johtaa hallinnon turhaan keskittämiseen ja keskenään ristiriitaisiin toimenpiteisiin. Kainuun ELY:n palvelut ja Kainuun liitonkin aluekehitys- ja maakuntakaavoitustehtävät halutaan säilyttää kainuulaisessa päätösvallassa. Maakunnilla on yhteinen kanta uudistuksen suuntaan: Suomessa on lähdeittävä uudistamaan koko aluehallintoa parlamentaarisen valmistelun kautta.

Vuosi 2014 on Kainuun liitossa ollut todella työntäyteinen. Tuleva vuosi tulee olemaan valtakunnan linjausten osalta todella tärkeä - monen asian suunnanvalinta on eduskuntavaaleissa kansalaisten käsissä. Tuleva hallitus saa kantaakseen suuren vastuun sekä maan taloudesta että poliittisten uudistusten suunnasta. Myös Kainuun osalta lähikuukaudet ovat etsikkoaikaa.

Kajaanissa 16.3.2015

Pentti Malinen
maakuntajohtaja

Kainuun liiton toiminta-ajatus, arvot ja visio

*Kainuun liitto toimii maakunnan ja sen asukkaiden toimintaympäristön, elinkeinojen ja palveluiden kehittäjänä. Liitto edistää yhteistyötä maakunnan kehittämisen kannalta keskeisten toimijoiden kanssa ja ajaa maakunnan asukkaiden ja kuntien etuja. Tämän toteuttamiseksi liitto toteuttaa hankkeita ja tekee tutkimus-, kehittämis-, suunnittelu- ja edunajamistyötä toimien jäsenkuntien ja muiden sidosryhmien yhteistyöelimenä. *Kainuu-ohjelma* on Kainuun liiton toiminnan linjausten perusta, joka antaa tavoitteet liiton toiminnalle.*

Kainuun liiton toiminnalliset arvot ovat vastuullinen asiantuntemus, avoin vuorovaikutus ja keskinäinen luottamus.

Kainuun liiton *visiona* on olla arvostettu ja tuloksellinen Kainuun kehittäjä ja halettu yhteistyökumppani.

Kainuu-ohjelmassa *Kainuun kehittämisen arvoiksi* määriteltiin:

- uudistuminen ja luovuus
- kehitysmuotoisuus ja rohkeus
- positiivisuus, kannustavuus ja suvaitsevaisuus sekä
- työn ja yrittäjyyden arvostus.

Kainuun maakunnan kehittämisvisio 2035 on määritelty maakuntaohjelmassa:

Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kainuu

Kainuulaisten hyvinvointi ja elämisen laatu tehdään osaamisella, yrittämisellä ja yhteistyöllä, rohkeasti uudistuen.

Suunnitelmakauden 2014 – 2016 painopisteet ja niiden toteutuminen on ollut seuraava:

1. Maakunnan strategiatyö ja sen toimeenpano

- Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma valmistellaan ja hyväksyttiin suunnitellusti kevätkuukaudessa 2014. Asiakirja ohjaa kaikkea liiton suunnittelu- ja kehittämistoimintaa mukaan lukien EU-ohjelmien toimeenpanoa maakunnan yhteistyöryhmän kautta. Maakuntaohjelman ensimmäinen toimeenpanosuunnitelma valmisteltiin ja hyväksyttiin jo syyskuussa 2014.
- Organisoituaan EU:n rakennerahasto- ja muiden ohjelmien alueellisen toimeenpanon Kainuussa uuden aluekehityslain ja ohjelma-asiakirjojen mukaisesti: uuden ohjelmakauden 2014 – 2020 käynnistyminen viivästyi valtakunnallisesti. Rakennerahastohallintoon ja rahoitukseen tehtiin TEM:n taholta muutoksia niin, että ensimmäiset EAKR-hankepäätökset saatiin maakunnissa tehtyä loppuvuodesta 2014.

- Maakuntakaavan kokonaisuudistus aloitetaan: uuden kaavaprosessin aloittamisesta on jouduttu hieman lykkäämään alun perin suunnitellusta. Kaupan ja tuulivoiman kaavaprosessit ovat vaatineet suunniteltua enemmän työtä ja aikaa.

2. Vaikuttava maakunnan hyvinvoinnin kehittäminen

- Tavoitteina on ollut: Elinkeinojen ja yrittäjyyden kehittäminen yhdessä kuntien, kehitysryhmien ja muiden sidosryhmien kanssa; Toimintaympäristön kehittäminen; Osaamisen rakenteiden kehittäminen sekä Laaja-alainen yhteistyö sote-palvelujen kehittämisessä.

Vuoden 2014 aikana tämän tavoitteiston edistäminen on liittynyt Kainuu-ohjelman valmisteluun, jossa nämä tavoitteet on otettu huomioon. Hyvinvoinnin edistämiseen liittyen maakuntaohjelman laadinnassa toimi oma hyvinvointifoorumi ja johon liittyen tuotettiin yksi opinnäytetutkimus / selvitys.

3. Kainuun edunajaminen

Perussopimuksen mukaan Kainuun liiton tehtävänä on ajaa maakunnan etua kansallisen ja Euroopan politiikan tasolla. Edunajamisen tiimi kokoontui säännöllisesti. Kainuun edunajamisen hankeluettelossa 2014 hyväksyttiin tammikuussa 2014, ja jota päivitetään aina tarpeen vaatiessa. Keskeisiä edunajamishankkeita ja kannanottojen kohteita olivat mm. Pelson vankilan säilyttäminen, Luonnonvarakeskuksen perustaminen ja sen toimintayksiköiden säilyttäminen Kainuussa sekä sote-uudistukseen liittyvät kannanotot sekä toiminta yhteistyössä Pohjoisen Suomen keskuskaupunkien, sairaanhoitopiirien sekä muiden maakuntien kanssa.

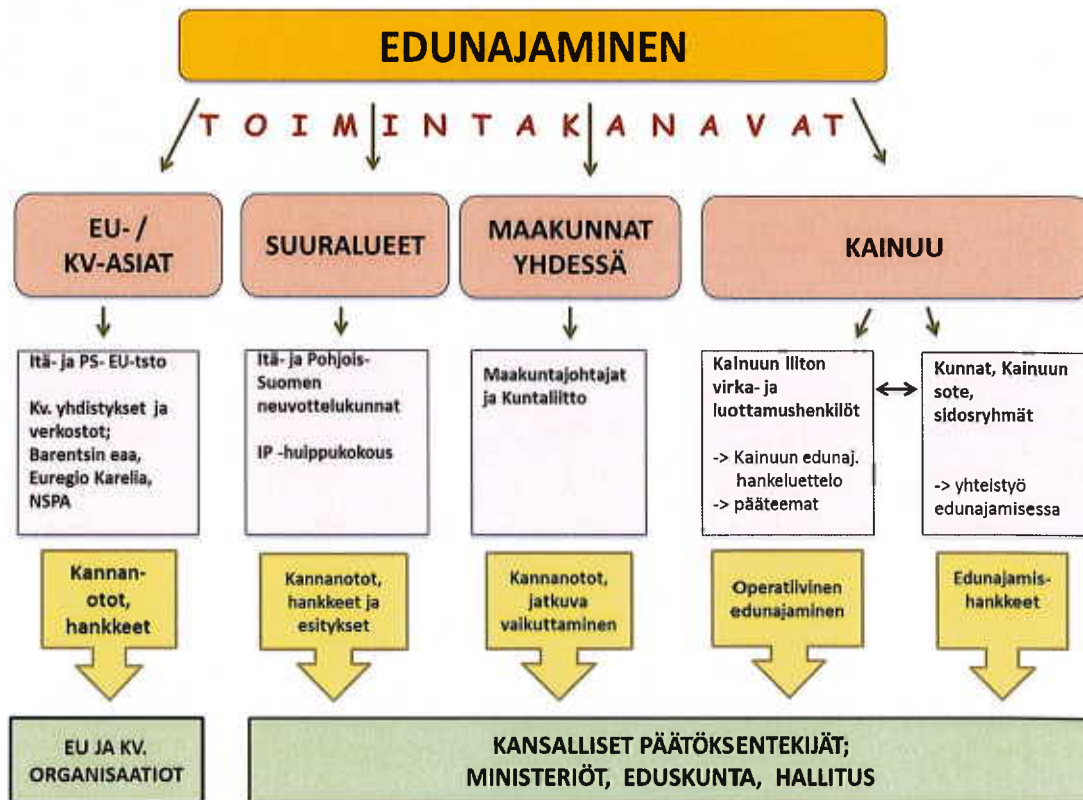
4. Kainuun liiton oman toiminnan kehittäminen

Kainuun liiton organisaatiota kehitettiin uuden aluekehityslain ja ohjelmakauden säädösten mukaisesti. Toiminnan ohjauksen välineeksi otettiin käyttöön malli, jossa eri sidosryhmien palaute ja toimintaympäristön muutokset sekä organisaation sisäinen kehittäminen (kehityskeskustelut) koottiin jatkuvaksi prosessiksi (edellinen kuva). Elokuussa 2014 järjestettiin tähän liittyen ensimmäinen liiton henkilökunnan yhteinen toiminnan kehittämispäivä.

3. KAINUUN LIITON KESKEISET TAVOITTEET JATEHTÄVÄT

3.1 Edunajaminen ja yhteistyö

Edunajaminen ja alueyhteistyö ovat keinoja toteuttaa maakuntaohjelmaa ja aluekehitystehtävää. Tähän kuuluu kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta sekä ennakkoiva edunajaminen (kuva alla). Kainuun liiton edunajamista on koordinoanut maakuntajohtajan vetämä edunajamistiimi.

Kuva 1. Kainuun liiton edunajamisen kohteet ja kanavat

3.1.1 Edunajamisen teemat ja tavoitteet 2014

Edunajamisen pääteemoiksi oli asetettu seuraavat:

1. Seuraavan hallitusohjelman valmisteluun vaikuttaminen
 - Kolmiportaisen, demokraattisen hallintorakenteen valmistelu
 - Maakuntakaavoituksen ja lupaprosessien kehittäminen
 - Uusiutuvan energian kansallinen edistäminen
2. Paikallisen päätösvallan ja palvelujen säilyttäminen maakunnassa
3. Koulutusketjun toimintakyky – osaavan työvoiman saanti
4. Kainuun saavutettavuuden varmistaminen
5. Työpaikkojen varmistaminen ja luonti
6. Varautuminen äkillisiin edunvalvontatehtäviin

Hallitusohjelman tavoitteisiin liittyvät kannanotot valmisteltiin yhdessä Pohjois-Suomen neuvottelukunnan ja Itä-Suomen neuvottelukunnan kanssa. Aluehallinnon uudistamista ja maakuntien tulevaisuutta koskeva kannanotto valmisteltiin kaikkien maakuntien yhteisenä ja osin yhteistyössä Kuntaliiton kanssa. Samoin maakuntakaavan vahvistamismenettelystä luopumista (kaavaprosessin nopeuttaminen) annettiin samansuuntaiset lausunnot kaikista maakunnista.

Aluekehitysoikeuksella ja sen muutoksilla TEM muutti ELY-keskusten välistä työnjakoa keskittämällä rakennusrahastotehtävien hallinnoinnin neljään RR-ELY:yn. Kainuun liitto vastusti kannanotoissaan näitä muutoksia, mutta tuloksetta.

Kainuun saavutettavuuteen liittyvässä edunvalvonnassa pyrittiin puolustamaan hallituksen liikennepoliittisen selonteon hankkeita. VT22 –kunnostus ja Kontiomäkilisalmi-Ylivieska –radan kunnostus ja sähköistyshankkeiden toteutus joutuivat kuitenkin muutosten ja lykkäysten kohteeksi. Tavoite on edelleen saada hankkeet käyntiin ja toteutukseen mahdollisimman nopeasti.

Talvivaaran kaivosyhtiön hakeuduttua konkurssiin Kainuun liiton johdolla haettiin Kainuuseen ärm-toimenpiteitä. Joulukuussa 2014 valtioneuvosto myönsi ärm-statuksen Kajaanin kaupunkiseudulle ja TEM myönsi toimenpiteenä 3.5 milj. euroa yritystukirahoitusta. Talvivaaran rakennemuutoksen vaikutuksia seurataan pysyvästi ärm-työryhmän toimesta. Ryhmä valmisteleekin myös lisätoimenpiteitä Talvivaaran kriisin vaikutusten lieventämiseksi, aluetalouden kasvusuunnitelman laatimiseksi sekä tuleviin mahdollisiin rakennemuutoksiin varautumiseksi.

3.1.2. Alue- ja kuntayhteistyö

Alue- ja kuntayhteistyön päätehtävät oli toimintaympäristön ja elinkeinojen kehittäminen mm. ylimaakunnallisten ohjelmien ja hankkeiden avulla sekä tähän liittyvä edunajaminen. Yhteistyömuotoja olivat:

Edunajaminen ja muu yhteistyö Pohjois-Suomen neuvottelukunnan ja Itä-Suomen neuvottelukunnan kesken jatkui vakiintuneena. Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous järjestettiin ensimmäisen kerran Kainuun liiton järjestämänä elokuussa 2014. Kuntaliiton edunvalvontaan ja asiantuntijayhteistyöhön toimittiin jatkuvassa yhteydessä mm. aluekehittämisessä ja kansainvälisessä toiminnassa. Kuntaliiton koordinoimana maakuntajohtajat kokoontuivat ja järjestivät yhteisiä sidosryhmävierailuja kerran kuussa.

Kainuun kuntien yhteistyömuotoina vakiintuivat kuntajohtajakokoukset, kuntakierrokset, kuntapäivä ja kuntapäätäjien yhteiskokoukset sekä toimialakohtainen yhteistyö. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnat muodostavat maakunnan liittojen yhteistoiminta-alueen alueiden kehittämisestä annetun lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi; tähän liittyvä valmistelu toteutettiin osana Pohjois-Suomen neuvottelukunnan toimintaa. Yhteistyötä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tiivistettiin johtaja- ja hallitustasolla.

3.1.3. Kansainvälinen toiminta

Kainuun liitto toteutti aluekehitysviranomaisen kansainväliseen rooliin kuuluvaa jatkuvaa EU-alueen sisäistä sekä sopimuksiin perustuvaa yhteistyötä. Liiton kansainvälistä toimintaa koordinoi maakuntajohtajan vetämä kv-tiimi. Pysyvä edustus Brysselissä jatkui Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kautta. Kainuun liitto aktivoi ja koordinoi kainuulaisten tahojen kansainvälistä toimintaa (kv-toimijoiden verkosto) sekä osallistui EU-toimiston ohjaukseen.

Kainuu toimi vakiintuneen käytännön mukaisesti kansainvälisissä verkostoissa ja järjestöissä. Keskeisimmät vuoden 2014 toiminnassa ovat:

1. Barents-yhteistyö: Kainuun liitto osallistui Barentsin aluehallintojen väliseen yhteistyöhön alueneuvoston, aluekomitean ja näiden työryhmien jäsenenä. Keskeinen tavoite on ollut vaikuttaa Barentsin alueen saavutettavuuden ja elinvoimaisuuden parantamiseen. Barentsin alueellisen liikenne- ja logistiikkatyöryhmässä Kainuulla oli vetovastuu toiminnasta.
2. Venäjän alueille suuntautuvassa poliittisessa yhteistyössä keskeinen on ollut Euregio Karelian toiminta (Kainuu, Pohjois-Karjala, Pohjois-Pohjanmaa ja Karjalan Tasavalta). Kainuu toimi Euregio Karelian puheenjohtajana hoitaen pääsihteeritehtävät ja valmisteluvastuun kesäkuusta 2014 valmistuneesta 2020 Suuntaviivat – ohjelmasta.
3. NSPA -verkosto: Kainuun liitto osallistui Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden verkoston (Northern Sparsely Populated Areas) toimintaan tavoitteena on EU:n harvaan asuttujen alueiden EU:n erityistuen asema ja sen vahvistaminen. Verkoston kautta valisteltiin yhteistä tutkimushanketta Pohjoisten alueiden roolista 2020-luvun EU-politiikassa.
4. Kainuun liitto kuuluu Euregio Karelian ja RUR@CT-verkoston jäsenenä Euroopan raja-alueiden liittoon (AEBR). Verkoston avulla toteutetaan mm. raja-alueyhteistyöhön liittyvää edunvalvontaa EU:hun päin.

3.1.4 Viestintä, markkinointi ja yhteiskuntasuhteet

Viestinnän ja markkinoinnin perustehtävä on tukea Kainuu-ohjelmassa määriteltyjen maakunnan strategisten tavoitteiden saavuttamista. Viestintä on myös oleellinen osa edunvalvontaa. Tämän vuoksi viestinnän resurssien vahvistamista on valmisteltu vuoden 2014 aikana niin, että 1.2.2015 alkaen liitossa työskentelee kokopäiväinen verkkotiedottaja. Lisäksi markkinointisihteerin hoitama edelleen tehtävänsä osa-aikaisesti (60 %), ja Kainuun soten viestintäpäällikön työpanosta ostetaan tunnitveloituksella noin päivä viikossa.

Maakunnan strategisia tavoitteita toteutetaan kolmen tehtäväkokonaisuuden avulla:

Viestintä

Kainuun liitto käyttää viestinnässään monia eri viestintäkanavia: mediatiedotteita ja tarvittaessa tiedotustilaisuuksia, omaa verkkosivustoa (sis. maakuntajohtajan blogin) sekä sosiaalista mediaa (Facebook, Twitter, Youtube). Lisäksi käytetään tarpeen mukaan maksullisia ilmoituksia. Viestintäkanaville on määritelty omat perustehtävät ja kohderyhmät.

Liiton viestintä myös ylläpitää muutamia kuntien yhteisiä palveluja, kuten Kainuun tapahtumakalenteria ja ulkoilukarttaa sekä järjestöjen yhteystietopalvelua.

Markkinointi

Vuonna 2014 painopisteenä oli maakunnan kehittämisrahalla toteutettu Kainuu Helsingissä 2014 -teemavuosi, joka sisälsi kolme laajaa tapahtumakokonaisuutta: Kulttuurin Kevät, Senaatintorin Kainuulaatuinen tapahtuma ja Made in Kainuu -elinkeinotapahtuma Wanhassa Satamassa.

Kainuun liiton verkkosivusto sisältää myös koko maakuntaa markkinoivan Tutustu Kainuuseen -osion, jolla korvattiin vuoden 2014 aikana vanha Kainuun maakunta-portaali. Myös Kainuu -facebook ja vuoden 2014 aikana käytössä olleet Kainuu Helsingissä -viestintäkanavat (Facebook, Twitter, Kainuu Helsingissä - verkkosivusto) toimivat koko Kainuun markkinointikanavina.

Marraskuussa 2014 järjestettiin yhteistyössä Kainuun Edun, Kainuun Sanomien, YLE Kainuun ja Radio Kajauksen kanssa Kainuun ensimmäinen viestintäfoorumi, jossa etsittiin yhdessä Kainuun vahvuuksia.

Suhdetoiminta

Kainuu Helsingissä -teemavuotta hyödynnettiin laajasti suhdetoiminnassa, lisäksi teemavuosi edisti esimerkiksi kainuulaisten kulttuuritoimijoiden suoria yhteyksiä pääkaupunkiin. Vuoden 2014 aikana myös viestinnällinen yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa tiivistyi erityisesti vuoden 2015 Vuokatin valtakunnallisten Yrittäjäpäivien valmistelun yhteydessä.

Huomioita taloudesta

Viestinnän, markkinoinnin ja suhdetoiminnan painopiste oli niin voimakkaasti erillisrahoituksen varassa toimineessa Kainuu Helsingissä -hankkeessa, että kaikkia muita vuodelle 2014 suunniteltuja toimenpiteitä ja hankintoja ei toteutettu. Tämä johti siihen, että talousarvion menovaraukset eivät toteutuneet suunnitellulla tavalla. Myös Kainuu Helsingissä -hankkeen tulot toteutuivat huomattavasti ennakoitua suurempina.

3.2. Elinkeinopolitiikka

Maakunnallista elinkeinopolitiikkaa (elinvoimapolitiikkaa) toteutettiin sidosryhmäyhteistyönä. Kainuun liiton, Kainuun Edun, kuntien elinkeinotoiminnan ja kolmannen sektorin kesken pyrittiin tiiviiseen vuorovaikutukseen. Kuntajohtajakokouksissa ja kuntakierroksella käsiteltiin liiton, Kainuun Edun ja kuntien elinkeinopolitiikan linjasta.

- Ohjelmakausi käynnistyi hitaasti vuoden 2014 aikana. Käynnistymisen hitauteen vaikutti mm. seurantajärjestelmän puutteellisuus.

- Yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa valmisteltiin ensimmäinen TOPSU 2015-2016, jossa mm. määriteltiin maakuntaohjelmaan peilaten hankkeiden valintaan vaikuttavat alueelliset kriteerit samoin kuin Kainuun liiton ja ELY-keskuksen käytettävissä olevat vuosittaiset määrärahat.
- Paltamon työllisyyskokeilu hankkeen varsinainen toiminta päättyi 2013, mutta hallinnollisia tehtäviä vielä jatkettiin 3/2014 saakka. Paltamon työllisyyteen liittyen aloitti toimintansa 1.4.2014 Paltamon täystyöllisyys Hankkeen uudet toimet -hanke. Hankkeen rahoittamiseen käytettiin edellisestä hankkeesta säästynyttä Kainuun kehittämisrahaa.
- THL:n johdolla valmistui Työllisyys, terveys ja hyvinvointi – Paltamon työllistämismallin 3 vaikutusten arviointitutkimus 2009–2013, hankkeen loppuraportti. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/110702/THL_RAP2013_018_verkko.pdf?sequence=1
- Ohjelmakauden 2014-2020 osalta Kainuun liiton rahoittamien hankkeiden lähtökohdaksi on pk-yritysten kilpailukykyyn parantaminen ja innovaatiotoiminnan vahvistaminen.

Hankerahoitus

Liitto saa valtiolta vuosittain EU-rahoitusta TOPSUssa määritellyn alueellisesti sovitun jaon mukaisesti, vuositasolla TL1-TL 2 EAKR/valtionrahoitusta vuosittain keskimäärin 2,9 milj. euroa. Päätöksentekoa ja käyttöä ohjaa rahoituslaki.

Liiton budjettivaroja käytettiin jonkin verran myös hanketoimintaan mm. kattamaan hankkeiden omarahoitusosuuksia.

Hankkeiden maksatukset tehtiin 22 päivän kuluessa, kun keskimääräinen käsittelyaika oli koko Suomessa 94 päivää. Ohjelmakauden 2007-2013 hankkeiden osalta toiminnot ovat loppusuoralla, muutama hanke on vielä käynnissä vuoden 2015 puolella. Uuden ohjelmakauden 2014-2020 osalta tehtiin vain yksi hankepäätös. Maksatusten osalta ei tehty yhtään päätöstä. Päätöksenteon hitaus johtui mm. EU-RA2014 -järjestelmän hitaasta käynnistymisestä/keskeneräisyydestä.

EU-rahalla, Kainuun kehittämisrahalla tai maakunnan budjettivaroilla rahoitetuista vuonna 2013 käynnissä olleista hankkeista tehtiin väliarviointi, joka oli käsitellyssä maakuntahallituksessa.

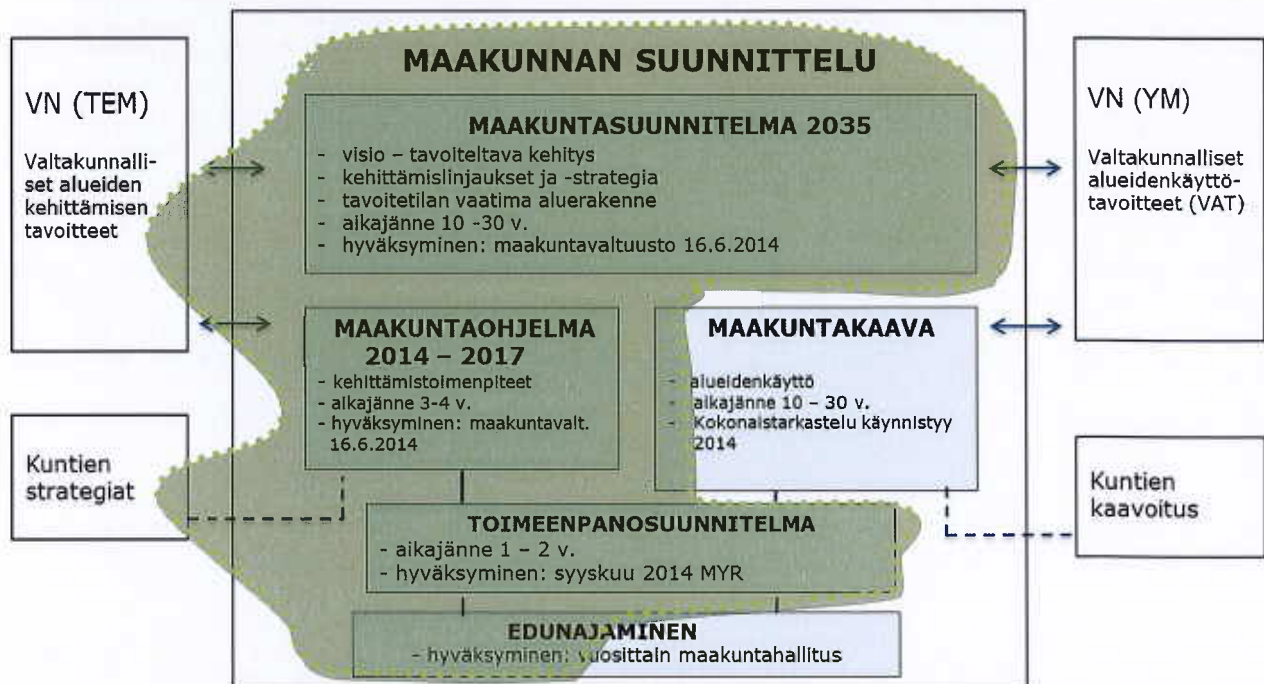
3.3 Aluekehitys

Aluekehityksen tehtävät ja tavoitteet sekä niissä onnistuminen

Aluekehityksikön tehtäväkenttä perustuu lakiin alueiden kehittämisestä (ks. seuraava kuva). Yksikön perustehtävä on aluekehityslain mukaisen kansallisen ja EU:n alue- ja koheesiopolitiikan suunnittelun ja toteuttamisen johtaminen sekä koordinointi Kainuussa ja aluekehitysviranomaiselle kuuluvat muut tehtävät. Tehtäviin kuuluu mm. lakisääteinen alueyhteistyö Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan välillä se-

kä yhteisesti sovittu Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välinen yhteistyö. Kainuun liitossa aluekehitysyksikkö huolehtii monista perussopimuksen mukaan sovituista tai muuten, esim. hankekohtaisesti, sovituista tehtävistä. Aluekehitys on syventänyt ja kehittänyt toimintansa osa-alueita strategisesti tärkeillä hankkeilla, jotka liittyivät toimintakertomusvuonna erityisesti ennakointiin, maaseudun tietoliikenteeseen ja yritysten kansainvälistymiseen.

Aluekehitysyksikön taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin ulkoisesti vaikeissa olosuhteissa – globaalin ”taantumun” keskellä. Toimintakulut suhteessa talousarvioon alitettiin selvästi ja henkilöstökulutkin hieman. Toimintakulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna yli 13 %, mikä selittyy lähinnä palvelujen ostojen alituksella. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin – niin perustoiminnassa (työpanos kuusi henkilötyövuotta) kuin hankkeissakin (kolme hanketta, joissa neljä päätoimista työntekijää ja erilaisia ostopalveluja) – ja alueellisessa vaikuttamisessa edettiin maakuntaohjelman asettamien tavoitteiden suuntaan, vaikka ”taantuma jäi vielä kampittamatta”.

Kuva 2. Kainuun suunnittelujärjestelmässä aluekehitysyksikön (tummennettu alue) rooli on keskeinen.

3.3.1 Maakuntastrategia- ja ohjelmatyö

Maakuntasuunnitelma ja -ohjelma ovat lakisääteisen aluesuunnittelun ja -kehittämisen keskeiset välineet. Pitkän aikajänteen maakuntasuunnitelma (2035) ja keskipitkän aikajänteen maakuntaohjelma (2014–2017) yhdistettiin vuoden 2014 aikana yhdeksi **Kainuu-ohjelmaksi: Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kainuu**, joka hyväksyttiin maakuntavaltuustossa kesällä 2014. Maakuntaohjelmasta luotiin ”maakuntahallitusohjelmatyypinen” strateginen ja elävä sekä jatkuvasti tarkentuva suunnitel-

ma, jota toteutetaan syksyllä 2014 valmistuneen toimenpanosuunnitelman (TOPSU 2015–2016) kautta.

Maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelma (TOPSU) on maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) hyväksymä konkreettinen asiakirja, joka siis rakennettiin vuoden 2014 aikana ja jota uudistetaan Kainuun liiton johdolla käytännössä vuosittain (lähitökohtaisesti kahden vuoden välein). TOPSU:ssa sovitetaan myös yhteen ELY:n, AVI:n, Kainuun liiton ja kuntien keskeiset toimenpiteet Kainuun kehittämiseksi ja priorisoidaan ohjelman lähimmän kahden vuoden käytännön toteutus. Asiakirjalla ohjataan edunajamista ja ennen kaikkea hanketoimintaa siten, että Kainuun ”**taantumakampani**” – etupainotteisesti ja mahdollisimman vaikuttavilla toimenpiteillä.

Vuonna 2014 alkaneella uudella EU-ohjelmakaudella MYR:n rooli ohjelmien toteutuksen koordinoinnissa on vahvistunut. Tätä kautta Kainuun liiton ja erityisesti aluekehitysyksikön rooli on entisestään korostunut MYR:n sihteeristön toiminnassa ja asioiden valmistelussa MYR:lle.

Kainuun liitto, ja aluekehitysyksikkö omalta osaltaan, on valmistellut yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa suuralueen alueellisen suunnitelman **Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020**, Suomen rakennerahasto-ohjelmaan ja **Pohjois-Suomi strategian** sekä sopinut (vähentyneen) teknisen tuen käytöstä. Lisäksi Kainuun liiton tehtävänä on ollut nykyisen ohjelmakauden Itä-Suomen EAKR-ohjelman toteutuksen koordinointi. (Tehtävä kestää vuoden 2015 loppuun ohjelman sulkemiseen asti.)

Ennakointi, seuranta ja tietopalvelu

Aluekehityksen ennakointi on voimassa oleva maakuntastrategian ja -ohjelman tavoitteiden toteutumisen aktiivista seuranta sekä EU-ohjelmien toteutuksen ja vaikuttavuuden arviointia. Liitto hankkii ja ylläpitää maakunnallisen ennakoinnin tarvitsemia aluetilasto- ja paikkatietoja sekä tekee jatkuvaa yhteistyötä kuntien, ELY -keskuksen, Kainuun Edun ja muiden toimijoiden kanssa. Kainuun liitto on toteuttanut (ja toteuttaa edelleen) myös maakunnallista ennakointia laajasti kehittävää ESR-hanketta, jonka tavoitteena on:

- maakunnan sisäisen yhteistyön kokoaminen ja verkostojen laajentaminen, tulosten seurantatyön tehostaminen ja ennakoivan otteen vahvistaminen
- kuntia sekä muita julkisten palvelujen tuottajia palvelevien selvitystehtävien organisointi sekä kuntien suunnittelua palvelevien osa-alueiden hankinta- ja käyttöyhteistyö
- luoda ennakointi- ja seurantatiedon portaali ja sen kautta rakentuva toimiva ennakointiverkosto

3.3.2 EU -ohjelmien toimeenpanon organisointi

Vuoden 2014 aikana valmisteltiin aluekehityslain mukaista ohjelmakauden 2014–2020 toimeenpanoa yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa. Sovittiin ohjelmakauden 2014–2020 teknisen tuen käytöstä. Pohjois-Suomen osalta teknistä tukea hallinnoi Lapin liitto.

Ohjelmakauden 2007-2013 osalta pääsääntöisesti hankkeet päättyvät 31.8.2015 ja teknisen tuen osalta 31.12.2015. Ohjelman tukikelpoisuusaika pääsääntöisesti päättyy vuoden 2015 lopussa, johon mennessä tulee kaikki hankkeet olla maksettuna, suljettuna ja tarkastussuunnitelman mukaisesti varmennettuna.

Maakunnan yhteistyöryhmä

Maakuntahallitus on asettanut maakunnan yhteistyöryhmän. Yhteistyöryhmässä ovat edustettuina:

- 1) maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat,
- 2) ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot,
- 3) alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot, kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt, sekä muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat tai ympäristöjärjestöt ja sukupuolten tasa-arvoa edistävät järjestöt.

Maakuntaliiton ja sen jäsenkuntien edustajat on valittu valtuuston toimikaudeksi. Maakuntahallitus on nimennyt yhteistyöryhmälle puheenjohtajan, joka on kuntalais- sa tarkoitettu luottamushenkilö, sekä muiden osapuolten ehdotuksesta kolme varapuheenjohtajaa, jotka ovat yhteistyöryhmän jäseniä.

Vuoden 2014 aikana on maakunnan yhteistyöryhmää uudistettu lisäämällä 8 asiantuntijajäsentä eri tahoilta. Asiantuntijajäsenet edustavat seuraavia organisaatioita: Suomen Metsäkeskus Kainuun alueyksikkö, Akava, STTK, ProAgria, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Kajaanin yliopistokeskus, Kajaanin ammattikorkeakoulu ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö valmisteli maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) kokouksissa käsiteltävät asiat. Maakunnan yhteistyöryhmän (MYR) kokouksia oli 5. Kokouksissa käsiteltiin maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksessä määritellyt asiat sekä muita ajankohtaisasioita.

3.3.3 Euroopan alueellisen yhteistyön (EAY) ja raja-alueohjelmien (ENI) ohjelmatyö

Euroopan Unionissa alueiden välistä yhteistyötä rahoitettiin EU-ohjelmakaudella 2007-2014 Interreg- ja ENPI -ohjelmilla. Kainuun liitto osallistui näiden ohjelmien hallintaan ja hanketoteutukseen.

Liitto osallistui vastaavien tulevan ohjelmakauden 2015-2020 Euroopan alueellisen yhteistyön (EAY) -ohjelmien valmisteluun. Kainuun liitto toimii EU:n ohjelmien toteutuksessa ja valmistelussa seuraavasti:

- Karelia ENPI CBC -ohjelman toteutukseen osallistuttiin ohjelmahallinnossa ja toteutetaan omia hankkeita (BIOKOS)
- osallistuttiin Karelia ENI CBC 2014 - 2020 ohjelman valmisteluun sihteeristössä (Task Force) ja ohjelmakomiteassa (Kainuun Venäjä -strategian pohjalta)

- Itämeren alueen -ohjelman valmistelua on seurattu ja toteutukseen osallistutaan myöhemmin ohjelmahallinnossa sekä mahdollisesti hankkeilla
- Pohjoinen Periferia ja Arktis -ohjelman osalta osallistuttiin tulevan ohjelman valmisteluun,
- Kolarctic ENI CBC –ohjelmaan esitettiin Kainuu liitännäisjäseneksi, mikä mahdollistaisi osallistumisen nykyistä näkyvämmiin hankkeiden toteutukseen mm. Murmankin ja Arkangelin suuntaan.

Näiden ohjelmien valmistelu- ja hyväksymisprosessit ovat olleet käynnissä – niitä on seurattu ja valmisteltu sekä niiden toteutukseen valmistauduttu. EU:n erillisohjelmia Kainuun liitto ei itse suoraan toteuta, mutta osallistuu aluekehitysviranomaisen roolissa useisiin Kainuun Edun hankkeisiin, jossa rahoituksen ehtona on alueviranomaisen sitoutuminen. Kainuun Edulla on aktiivinen ja vahva rooli kansainvälisten hankkeiden toteuttajana.

Kainuun liitto osallistui Covenant of Mayors –sopimukseen, jossa sitouduttiin edistämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä maakunnassa. Kainuun Edun STEP-hankkeessa valmisteltiin tähän liittyvää energiaohjelmaa.

3.4 Alueidenkäyttö

Alueidenkäytön tavoitteet ja tehtävät

Maankäyttö- ja rakennuslain säädösten mukaisesti tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistää ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen (MRL 1§).

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maakuntakaavan laatimiseen, ajan tasalla pitämiseen ja kehittämiseen liittyvät tehtävät (MRL 27 §).

- Maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaiset alue- ja yhdyskuntarakenteen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuri- ja luonnonympäristön tilan ja kehityksen seurantaan liittyvät tehtävät (MRA 2 §).
- Inspire -direktiivin sekä paikkatietoinfrastruktuuria koskevan lain ja asetusten toimeen panoon liittyvät tehtävät.
- Aluekehityslain mukaiset tehtävät; erityisesti liikennejärjestelmän, luonnonvarojen käytön ja ympäristön suunnittelu
- Alueidenkäytön vastuualueelle perussopimuksen mukaan kuuluvat tai muuten sovitut tehtävät; maankäyttö, energia, liikenne, luonnonvarat ja ympäristö sekä vaikutusten arviointi (toimialavastuu: asiantuntemus, lausunnot, edunvalvonta)

Toimenpiteet

- Kainuun kaupan palveluverkkoselvitys ja sitä koskevat täydennysosat Kajaanin ja Kuhmon kaupunkeihin sekä Sotkamon kuntaan ovat valmistuneet.

Maakuntavaltuusto on hyväksynyt Kainuun kaupan vaihemaakuntakaavan joulukuussa 2014. Hyväksytyt kaavat on toimitettu vahvistettavaksi ympäristöministeriöön.

- Kainuun tuulivoimaakuntakaavan luonnos oli julkisesti nähtävillä 11.8.-12.9.2014 välisen ajan. Luonnoksesta saatujen lausuntojen ja muistutusten yhteenvedon laatiminen ja niiden vastineiden valmistelu on käynnistynyt.
- Kainuun maakuntakaava 2020 seurantaraportin laatiminen on käynnistynyt joulukuussa 2014.
- Kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen on suunniteltu alkavaksi keväällä 2015.
- Voimassa olevan maakuntakaavan toteuttaminen on edistynyt kuntakaavoituksen ja muun suunnittelun sekä viranomaistoiminnan kautta (lausunnot, viranomaisneuvottelut, osallistuminen kuntien ja ELY -keskuksen välisiin kehittämiskeskusteluihin).
- Yhteistyössä Aluekehityksen kanssa on osallistuttu Kainuu -ohjelman laatimiseen.
- Inspire -direktiivin täytäntöönpanoon liittyvä maakuntien välinen yhteistyö, jossa maakuntakaavan paikkatietoaineistot julkaistaan keskitetysti yhteisen palvelun kautta, on toteutunut Varsinais-Suomen liiton Lounaispaikan kautta.

2014 käynnistyneet selvitykset ja hankkeet

- Kainuun energiaselvityksen päivitys valmistui keväällä 2014
- On osallistuttu Pohjois-Suomen strategian laadintaan, joka valmistui kesällä 2014
- On osallistuttu Itä-Suomen nopeat itäradat neuvottelukunnan toimintaan
- On osallistuttu VT5:n koskevan esiteaineiston valmisteluun

3.5 Omat toteutushankkeet

Kainuun liitto valmistelee ja toimeenpanee Kainuun maakuntaohjelmaa toteuttamalla omia hankkeita:

- Kainuun aluekehityksen ennakoitihanke (ennakointiportaali)
- Laajakaista kaikille Itä- ja Pohjois-Suomen koordinoitihanke (lakisäätöisten tehtävien hoitamiseksi yhteistyössä viiden maakunnan kesken)
- Sadan Megan Itä- ja Pohjois-Suomi -hanke (viiden maakunnan yhteishanke) kattavan valokuituverkon rakentamisen ja käyttöönoton edistämiseksi (ELY -keskuksen rahoituksella)

Kainuun liitto voi myös tilata tai osarahoittaa maakuntaohjelmaan tiiviisti liittyvää toimintaa: Kainuun kuntien yhteinen energianeuvontahanke jatkuu v. 2014.

Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmissa Kainuun liitto on alueellaan keskeinen toteuttaja. Liitto toteuttaa toimialaansa ja maakuntastrategian painopisteisiin liittyviä hankkeita. Alueiden omarahoitus on näissä alle 10 %. Vuonna 2014 näistä hankkeista merkittävimmät ovat:

- Bothnian Green Logistic Corridor (vastuutaho Ruotsin Västerbotten) on päättynyt keväällä 2014.

- Barents Freeway (vastuutaho Lapin ELY -keskus) on päättynyt vuoden 2014 lopussa.
- Green cities and settlement – sustainable spatial development in border areas (vastuutaho Oulun yliopisto) on päättynyt vuoden 2014 lopussa.
- BLOKOS 2013–2014, Kostamuksen biovoimalaitos (vastuutaho Kainuun liitto). on valmistunut vuoden 2014 lopussa. Hankkeen loppuraportointi tehdään vuoden 2015 puolella.

3.6 Hallintopalvelut

Luottamushenkilöhallinto

Kainuun liiton ylin päättävä elin on kuntavaalikaudeksi valittava **maakuntavaltuusto**. Maakuntavaltuusto päättää mm. liiton taloussuunnitelmasta ja talousarvioista, hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Maakuntavaltuustossa on tällä hetkellä 37 jäsentä. Kuntien valtuustot valitsevat maakuntavaltuuston jäsenet Kainuun liiton perussopimuksen mukaisesti niiden asukasluvun perusteella. Maakuntavaltuusto kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Tavoite on pitää kokouksia vaalikauden aikana eri puolilla Kainuuta. Kesäkuun kokous pidettiin Kuhmossa ja joulukuun kokous Kajaanissa.

Maakuntavaltuuston kokoonpano vuonna 2014 oli seuraava:

Bäckman Markku	Hyrnsalmi	
Nykänen Kati	Hyrnsalmi	
Haukipuro Airi	Kajaani	
Heikkinen Markku	Kajaani	
Hurskainen Timo	Kajaani	
Karppinen Veli-Matti	Kajaani	
Keränen Silja	Kajaani	
Kettunen Pentti, pj	Kajaani	
Kiljunen Ella	Kajaani	
Kortelainen Miikka	Kajaani	
Kyllönen Toivo	Kajaani	
Meriläinen Timo	Kajaani	(16.6.2014 alkaen)
Mikkonen Ritva	Kajaani	
Moilanen Erkki	Kajaani	
Ojavuo Maarit	Kajaani	
Sankilampi Jaana	Kajaani	(16.6.2014 asti)
Suutari Eero, I vpj	Kajaani	
Tervonen Miariikka	Kajaani	
Kampman Helena	Kuhmo	
Nikulainen Kari	Kuhmo	
Piirainen Tuomo	Kuhmo	
Tervämäki Aimo	Kuhmo	
Horto Arja	Paltamo	
Nieminen Markku	Paltamo	
Moilanen Tuulikki	Puolanka	

Väisänen Aarre	Puolanka
Keränen Hanna-Leena	Ristijärvi
Lukkari Pentti	Ristijärvi
Heikkinen Pekka	Sotkamo
Korhonen Ari	Sotkamo
Lukkari Anne	Sotkamo
Väisänen Unto	Sotkamo
Helttunen Erja	Suomussalmi
Moilanen Pentti	Suomussalmi
Puurunen Yrjö	Suomussalmi
Seppänen Merja-Liisa	Suomussalmi
Anttila Eila	Vaala
Virkkunen Reijo, II vpj	Vaala

Maakuntahallitus

Maakuntahallitus vastaa Kainuun liiton hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä ohjaa ja valvoo Kainuun liiton viraston toimintaa. Maakuntavaltuusto on valinnut maakuntahallitukseen vaalikaudeksi 2013 – 2017 13 jäsentä poliittisten valtasuhteiden sekä kunnallisen edustavuuden mukaan.

- Maakuntahallitus kokoontui toimintavuoden aikana 11 kertaa.
- Osa maakuntahallituksen kokouksista pidetään jäsenkunnissa. Kokouksista neljä pidettiin muualla kuin Kajaanissa.
- Osallistuttiin liiton edunajamiseen sekä kansainväliseen toimintaan.

Maakuntahallituksen asettamat toimikunnat ja työryhmät sekä muut maakunnalliset työryhmät työskentelivät saamansa toimeksiannon mukaisesti. Näitä ovat mm. Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnat.

Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien muodostaman yhteistoiminta-alueen päätöksenteosta vastaavat maakuntahallitukset ja maakuntavaltuustot yhtäpitävin päätöksin. Asioiden valmistelu suoritetaan Pohjois-Suomen neuvottelukunnan kokousten yhteydessä.

Maakuntahallituksen kokoonpano vuonna 2014 oli seuraava:

Toivanen Osmo	Hyrnsalmi
Hatva Teuvo	Kajaani
Kyllönen Sari	Kajaani
Piirainen Raimo	Kajaani
Sankilampi Jaana, I vpj	Kajaani
Sarparanta Tiina	Kajaani
Kinnunen Anneli	Kuhmo
Jarva Marisanna, II vpj	Paltamo
Peltola Harri	Puolanka
Kyllönen Esko	Ristijärvi
Korhonen Timo, pj	Sotkamo

Hekkala Raija
Moilanen Kalle

Suomussalmi
Vaala

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 71 §:n nojalla valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet liitossa toteutuneet. Maakuntavaltuusto on valinnut tarkastuslautakuntaan seitsemän jäsentä. Tarkastuslautakunta työskenteli laatimansa työohjelman mukaisesti. Tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2014 oli seuraava:

Seppänen Merja-Liisa, pj	Suomussalmi
Heikkinen Markku, vpj	Kajaani (1.12.2014 asti)
Nikulainen Kari, vpj	Kuhmo (1.12.2014 alkaen)
Heikkinen Pekka	Sotkamo
Karppinen Veli-Matti	Kajaani
Keränen Hanna-Leena	Ristijärvi
Korhonen Ari	Sotkamo
Moilanen Tuulikki	Puolanka

Kuntayhteistyön lujittaminen

Säännölliset kuntajohtajakokoukset toteutettiin ja valmisteltiin Kainuun liitossa (vuosikello). Kehitetään kuntaneuvottelujen sisällöt ja prosessit 2014 kuntakierroksella ottaen huomioon informaatio- ja yhteystarpeet kuntien luottamushenkilöjohtoon. Kainuun liitto osallistui Kainuun kunta- ja palvelurakenteiden uudistamisprosesseihin. Kainuun liitto organisoii Kuntaliiton kuntapäivän, joka suunnataan erityisesti alueen kuntapäätäjille.

Virasto

Kainuun liiton virasto sijaitsee Kauppakatu 1:ssä. Virasto hoitaa hallinnon tukipalvelut. Työssä tarvittavat välineet, ohjelmat ja laitteet on pidetty ajanmukaisina. Liiton prosessien sähköistäminen (mm. toimielinten sähköiset esityslistat) jatkuu.

Kainuun liiton palveluksessa on vuonna 2014 n. 28 henkilöä vakituisessa työ- tai virkasuhteessa tai perustellusta syystä määräaikaisessa työsuhteessa. Lisäksi suunnitelmakaudella oli liiton palveluksessa 1 – 2 tilapäistä henkilöä/vuosi esim. työllistämistuella, työharjoittelussa tai siviilipalveluksessa.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat hallintosäännön 49 §:n nojalla maakuntajohtaja sekä vastuualuepäälliköt. Muita ei ole nimetty. He ovat:

Malinen Pentti	maakuntajohtaja
Heikkinen Hannu	suunnittelujohtaja

Keränen Heimo	aluekehitysjohtaja
Teittinen Jorma	kehittämiskoordinaattori
Turkulainen Harri	hallintopäällikkö

Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua tehtäväkuvansa mukaiseen ammattitaitoa kehittäväan koulutukseen vahvistaen ammatillista osaamistaan. Varhaisen tuen malli otetaan käyttöön henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin varmistamiseksi.

3.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Kainuun liiton talous on kehittynyt suotuisasti kahden ensimmäisen tilikauden aikana. Kainuun liiton mittapuulla on tehty merkittävät ylijäämäiset tulokset. Vuoden 2015 odotetaan pysyvän talousarviossa.

EU rakennerahastokausi 2014 – 2020 on käynnissä, mutta uusi hankkeita on rahoitettu vasta muutamia. Rakennerahastokaudella käytettävissä olevat varat pienenevät merkittävästi edellisestä kaudesta. Tämä tarkoittaa, että mahdollisuudet rahoittaa hankkeita samassa määrin kuin viime kaudella on pienentyneet. Lisäksi rakennerahastokauden tekninen tuki, jolla on rahoitettu mm. hankeneuvontaa, hankepäätöksentekoa, maksatuksia ja tarkastuksia, pienenee voimakkaasti. Tämä seikka koskee muitakin maakunnan liittoja.

Kainuun liitto on kyennyt toimimaan vuonna 2014 hankeasioissa edelliseltä rahoituskaudelta säästyneillä varoilla ja saattamaan käynnissä olevia hankkeita loppuun. Myös vuoden 2015 syksyyn asti selvittää näillä varoilla. Viimeistään vuonna 2016 liiton toimintaa pitää sopeuttaa vallitsevaan tilanteeseen.

Valtionneuvosto päätti, että Vaalan kunta siirtyy Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan 1.1.2016 alkaen. Tämä tarkoittaa Kainuun liitolle yhden jäsenkunnan menetystä ja samalla maksuosuustasoon 100 000 euron vähennystä.

Kevään 2015 eduskuntavaalit ja niiden jälkeen muodostettava hallitus näyttää hallitusohjelmassaan miten ne suhtautuvat jatkossa alue- ja maakuntahallintoon.

3.8 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kainuun maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty Kainuun liitossa asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

Kainuun liiton säännöt ja ohjeet ovat ajan tasalla. Liiton lakisäätteiset tehtävät on suoritettu ao. lakeja ja säädöksiä noudattaen. Maakuntavaltuuston hyväksyi 16.6.2014 kokouksessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Maakuntahallitus hyväksyi jo 17.6.2013 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. 9.12.2013 hyväksyttiin hallintosääntöä täydentävät raha- ja laskenta-

tointa koskevat ohjeet. Maakuntajohtaja on 18.2.2013 tehnyt viranhaltijapäätöksen liiton luottokorttien käyttöön liittyvistä säännöistä.

Kainuun liiton vakuutukset kilpailutettiin syksyllä 2012 ja ne astuivat voimaan 1.1.2013 Kainuun liiton aloittaessa toimintansa. Vahinkotapahtumia ei ole esiintynyt vuosina 2013 - 2014. Myöskään tapaturmia ei sattunut kahtena viime vuonna.

Kainuun liiton toimielinten päätöksistä oli vuoden vaihteessa kahden osalta menossa valitusprosessi. Ensimmäinen on Korkeimman hallinto-oikeuden käsittelyssä ja koskee Kainuun 1. vaihemaakuntakaavaa. Toinen on Oulun hallinto-oikeuden käsittelyssä ja koskee aluekehitysjohtajan valintaa. Näistä saatiin päätökset alkuvuodesta 2015 ja molemmat hylättiin.

Tietosuojaosalla Kainuun liitto noudattaa Kainuun maakunta – kuntayhtymän aikana hyväksyttyä tietosuoja- ja tietoturva –asiakirjaa.

Kainuun liitto hankkii pääosan tietohallintopalveluistaan, talouspalveluistaan (~kirjanpito) ja henkilöstöpalveluistaan (~palkanlaskenta) ostopalveluina Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä.

4. LIITON TALOUS

4.1 Yleinen talouden kehitys

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston taloudellisen katsauksen mukaan kansainvälisen talouden kehittyminen on viime aikoina ollut kaksijakoista. Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa kasvunäkymät ovat hyvät ja vuonna 2015 molempien maiden kasvun ennustetaan olevan noin kolmen prosentin tuntumassa. Euroalueen tilanteen taas ennustetaan jatkuvan vaisuna. Vuonna 2014 kasvua kertyy prosentin verran ja vuosi 2015 näyttää vain hiukan paremmalta. Saksan kasvunäkymät ovat heikentyneet ja seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää puoleentoista prosenttiin. Ruotsissa kasvu jatkuu euroaluetta nopeampana.

Tilastokeskuksen julkaisemien alustavien kansantalouden neljännesvuositilinpäätösten lukujen mukaan Suomen talous kasvoi vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Myös toisen neljänneksen kasvulukua korjattiin ylöspäin. Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennuste BKT:n kasvuksi vuonna 2014 on tältä pohjalta 0,1 %. Vaimean kasvun taustalla on nettoviennin positiivinen kontribuutio, sillä yksityinen kulutus ei lisääntynyt lainkaan ja yksityiset investoinnit laskevat.

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan vuoden 2015 kasvuksi muodostuu 0,9 %, kun kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityinen kulutus lisääntyy 0,3 %, huolimatta siitä, että kotitalouksien reaalitulot eivät juuri kasva. Kotitalouksien säästämisaste laskee hieman ennusperiodin loppua kohden ja velkaantumisaste taittuu. Viennin kasvu jää edelleen maailmankau-

pan kasvua heikommaksi ja siten markkinaosuuksien menettäminen jatkuu. Tuonnin kasvua hidastaa kotimaisen kysynnän vaikeus. Yksityiset investoinnit hieman virkoavat lähinnä kone- ja laiteinvestointien sekä t&k- investointien vetämänä.

Työmarkkinoiden tilanne pysyy heikkona vuonna 2015 ja työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,8 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömien osuus on nousussa ja siten rakenteellinen työttömyys edelleen kasvaa. Taloudellisen aktiviteetin viiriämisestä huolimatta työvoiman kysynnän ja tarjonnan välillä ilmenevät yhteensopivuusongelmat ylläpitävät pitkäaikaistyöttömyyttä. Työn tuottavuuden kehitys on vaikeaa, sillä nousua kertyy vain 0,8 %. Inflaatio jää 0,8 prosenttiin.

Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kotimaisen kysynnän merkitys muodostuu edellisvuosia suuremmaksi. Yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu vajaan prosentin työllisyystilanteen ja kotitalouksien luottamuksen kohenemisen myötä. Yksityisten investointien ennustetaan virkoavan 4 prosentin kasvuun. Vuonna 2016 myös rakennusinvestoinnit kokonaisuudessaan näyttävät lisääntyvän. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on kahta edellisvuotta vähäisempi.

Tilastokeskuksen keräämien ennakkotietojen mukaan Kuntien toimintakatteet heikkenivät edellisvuotta vähemmän, vain 1,5 prosenttia toimintakulujen kasvun hidastumisen ansiosta. Kuntien verorahoituksen eli valtionosuuksien ja verotulojen kasvu hidastui edellisvuodesta 1,4 prosenttiin. Kuntien valtionosuuksien kasvu taittui, sillä ne pienenevät 105 miljoonalla eurolla edellisvuodesta. Verotulojen 516 miljoonan euron kasvu piti silti verorahoituksen kehityksen lievästi positiivisena. Verotulojen kasvu oli kuitenkin huomattavasti pienempää kuin edellisenä vuonna, jolloin se oli 1,3 miljardia euroa. Kunnista ainoastaan 14 arvioi vuosikatteen jäävän negatiiviseksi vuonna 2014, kun edellisvuoden tilinpäätöstietojen mukaan vuosikate oli negatiivinen 28 kunnalla. Kokonaisuudessaan vuosikatteet heikkenivät kuitenkin 1,6 prosentilla.

Kuntien toimintakulut ilman liikelaitoksia kasvoivat 1,0 prosenttia. Kasvu hidastui merkittävästi edellisvuodesta, jolloin kasvua oli 3,3 prosenttia. Toimintakuluista palvelujen ostot kasvoivat 3,0 prosentilla, kun taas palkkakulut laskivat lievästi 0,1 prosenttia edellisvuoden tasosta. Kuntien toimintatuotot ilman liikelaitoksia kasvoivat myös edellisvuotta vähemmän. Kasvua niissä oli 1,1 prosenttia.

Kuntayhtymien toimintakulut ilman liikelaitoksia pysyivät puolestaan edellisen vuoden tasolla. Toimintakuluista palvelujen ostot kasvoivat 3,7 prosentilla, mutta toisaalta palkkakulut pienenevät 1,1 prosenttia. Kuntayhtymien toimintatuotot ilman liikelaitoksia kasvoivat 0,7 prosenttia, joka oli edellisvuotta vähemmän.

Vuonna 2014 kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvioihin vaikutti kuntalain muutos, joka velvoitti kunnat ja kuntayhtymät yhtiöittämään markkinoilla toimivat liikelaitokset ja muut yksiköt vuoden 2014 loppuun mennessä. Tämän seurauksena muun muassa kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos Manner-

Suomen tasolla moninkertaistui edellisvuodesta satunnaisiin eriin merkittyjen kirjanpidollisten voittojen vuoksi.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 14,9 miljardia euroa. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 1,1 miljardia euroa. Lainakannan kasvu hidastui edellisvuodesta, jolloin kasvua oli 1,6 miljardia euroa. Asukasta kohden laskettu kuntien lainakanta oli 2 733 euroa, kun vastaava luku oli edellisvuonna 2 542 euroa.

Maakunnittain velkaantunein kuntatalous on Keski-Pohjanmaalla, jossa kunnilla on lainaa jo 4 750 euroa asukasta kohti. Kainuu on maakunnista viidenneksi vähiten velkaantunut ja lainakanta on hieman pienentynyt edellisvuodesta. Kainuun kunnilla on lainaa n. 2 050 euroa asukasta kohti.

4.2 Vuoden 2014 talousarvio

Toimintatuotot

Kainuun liiton toimintatuotot muodostuvat EAKR -ohjelmatyön teknisestä tuesta, Itä-Suomen ESR -ohjelman teknisestä tuesta, Itä-Suomen ohjelmakoordinaation tuesta, BioKos -hankkeen tuesta, Kainuun ennakointi -hankkeen tuesta sekä Itä- ja Pohjois-Suomen 100 Megan -hankkeen tuesta.

Varsinainen toiminta katettiin lähes täysimääräisesti jäsenkuntien jäsenmaksuosuuksilla.

Toimintakulut

Toimintakuluista merkittävimmän, selkeästi osoitettavan erän muodostavat henkilöstömenot. Suurimman menoerän kokonaisuutena muodostavat kuitenkin palvelujen ostot.

Normaalien toimintamenojen lisäksi talousarviossa oli varauduttu mm. seuraavanlaisiin menoihin:

- Suomen Kuntaliiton palvelumaksu
- Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimisto
- Oulun Kauppakamarin jäsenmaksu
- Yhteistyö Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa; erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen huippukokous Kajaanissa
- Maakunnallinen nuorisovaltuusto
- Omien hankkeiden omarahoitusosuudet
- Maakuntahallituksen kokous- ja tutustumismatka Brysseliin

Liiton hallinnoimat hankkeet

Liiton hallinnoimat hankkeet eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuksilla katettua toimintaa omarahoitusosuutta lukuun ottamatta. Hankkeista syntyneet menot kateetaan EU-tuella, kansallisella tuella sekä hankkeiden omilla tuilla.

Vuonna 2014 Kainuun liitto oli mukana kohdassa 3.5 mainituissa hankkeissa.

Talouden tulos

Vuoden 2014 tilikauden tulos oli rahoituserien jälkeen 387 127,82 euroa. Taseessa 31.1.2014 Kainuun liiton peruspääomaosuus oli 487 870,91 euroa.

4.3 Toiminta- ja taloussuunnittelukauden taloussuunnitelma

Kainuun liiton toimintamenojen sekä jäsenkuntien maksuosuuksien muutokset seuraavat kuntatalouden kehitystä.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa maakuntavaltuusto asettaa toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarvion hyväksymisen jälkeen maakuntahallitus hyväksyy tarkemman käytösuunnitelman liiton hallintosäännön mukaisesti.

Maakuntavaltuustoa sitova taso talousarviossa on 2 528 000 euroa (= jäsenkuntien maksosuudet). Tarkoitus on, että maakuntavaltuusto oikeuttaa talousarviota hyväksyessään maakuntahallituksen tarvittaessa ylittämään talousarvion sillä edellytyksellä, etteivät jäsenmaksusuudet nouse.

Tuloslaskelma 31.12.2014

KAINUUN LIITTO TULOSLASKELMA 2014				
	TA2014	TP2014	Muutos %	TP2013
Myyntituotot	15 000	16 497	109,90 %	0
Kuntien maksusuudet	2 528 000	2 528 000	0,00 %	2 495 298
Tuet ja avustukset	1 055 176	1 557 417	47,60 %	707 906
Muut tuotot		79 141	427,61 %	1 871
TOIMINTATUOTOT	3 598 176	4 181 055	16,20 %	3 205 075
Henkilöstökulut	-1 684 091	-1 708 350	1,44 %	-1 589 780
Palvelujen ostot	-1 430 237	-1 771 764	23,88 %	- 879 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155 150	-69 973	-54,90 %	-70 672
Avustukset	-2 500	-1 067		-2 185
Muut toimintakulut	-326 198	-241 389	-26,56 %	-172 540
TOIMINTAKULUT	-3 598 176	-3 791 476	5,37 %	-2 700 171
TOIMINTAKATE	0	389 579	0	504 904
Rahoitustuotot ja kulut		2 451		-10 155
VUOSIKATE	0	387 128	0	494 749
TILIKAUDEN TULOS	0	387 128	0	494 749
TULOSLASKELMA	0	387 128	0	494 749

Kokonaistulot ja kokonaismenot vuonna 2014

- Kokonaistulot 4 181 055 euroa
- Kokonaismenot -3 791 476 euroa

Kainuun liiton tase 31.12.2014 ja 31.12.2013

TASE

VASTAAVAA	2014	VASTAAVAA	2013
1208 Muut osakkeet ja osuudet	443 067,99	1208 Muut osakkeet ja osuudet	443 067,99
** Osakkeet ja osuudet	443 067,99	** Osakkeet ja osuudet	443 067,99
*** Sijoitukset	443 067,99	*** Sijoitukset	443 067,99
**** PYSYVÄT VASTAAVAT	443 067,99	**** PYSYVÄT VASTAAVAT	443 067,99
1460 Muut toimeksiantojen varat	5 025 461,77	1460 Muut toimeksiantojen varat	7 460 162,24
*** Muut toimeksiantojen varat	5 025 461,77	*** Muut toimeksiantojen varat	7 460 162,24
**** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	5 025 461,77	**** TOIMEKSIANTOJEN VARAT	7 460 162,24
1740 Myyntisaamiset muilta	83 595,06	1740 Myyntisaamiset muilta	59 450,11
* Myyntisaamiset	83 595,06	* Myyntisaamiset	59 450,11
1811 Arvonlisäverosaamiset		1811 Arvonlisäverosaamiset	
1810 Muut saamiset	42 567,12	1810 Muut saamiset	21 691,64
* Muut saamiset	42 567,12	* Muut saamiset	21 691,64
1821 Muilta	168 019,23	1821 Muilta	6 248,12
* Siirtosaamiset	168 019,23	* Siirtosaamiset	6 248,12
** Lyhytaikaiset saamiset	294 181,41	** Lyhytaikaiset saamiset	87 389,87
*** Saamiset	294 181,44	*** Saamiset	87 389,87
1900 Rahat ja pankkisaamiset	1 079 910,22	1900 Rahat ja pankkisaamiset	857 348,75
*** Rahat ja pankkisaamiset	1 079 910,22	*** Rahat ja pankkisaamiset	857 348,75
**** VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 374 091,63	**** VAIHTUVAT VASTAAVAT	944 738,62
***** VASTAAVAA	6 842 621,39	***** VASTAAVAA	8 847 968,85

TASE

VASTATTAVAA	2014	VASTATTAVAA	2013
2000 Peruspääoma	-487 870,91	2000 Peruspääoma	-487 870,91
*** Peruspääoma	-487 870,91	*** Peruspääoma	-487 870,91
2040 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-494 749,58	2050 Tilikauden yli-/alijäämä	-494 749,58
*** Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-494 749,58	*** Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-494 749,58
2050 Tilikauden yli /alijäämä	-387 127,82	**** OMA PÄÄOMA	-982 620,49
*** Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-387 127,82	2300 Valtion toimeksiannot	-7 460 162,24
**** OMA PÄÄOMA	-1 369 748,31	*** Valtion toimeksiannot	-7 460 162,24
2300 Valtion toimeksiannot	-5 025 461,77	**** Toimeksiantojen pääomat	-7 460 162,24
*** Valtion toimeksiannot	-5 025 461,77	2510 Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	
**** TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-5 025 461,77	2549 Ostovelat Muille	-132 643,83
2510 Lainat rahoitus ja vakuutuslaitoksilta	-0,12	** Ostovelat	-132 643,83
2549 Ostovelat Muille	-173 911,48	2555 Muut velat Muille	-428,2

** Ostovelat	-173 911,48	2556 Arvonlisäverovelka	
2555 Muut velat Muille	-364,68	** Muut velat/liittymismaksut	-428,2
2556 Arvonlisäverovelka		2575 Siirtovelat muille	-229 119,63
** Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	-364,68	2588 Muille	-42 994,46
2575 Siirtovelat Muille	-269 604,82	** Siirtovelat	-272 114,09
2588 Muille	-3 530,21	*** Lyhytaikainen	-405 186,12
** Siirtovelat	-273 135,03	**** VIERAS PÄÄOMA	-405 186,12
*** Lyhytaikainen	-447 411,31	***** VASTATTAVAA	-8 847 968,85
**** VIERAS PÄÄOMA	-447 411,31		
***** VASTATTAVAA	-6 842 621,39		

Jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2014

KAINUUN LIITON TALOUSARVIO 2014					
JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUSLASKELMA VUODELLE 2014 v. 2012 ASUKASLUVUN PERUSTEELLA					
Kunta	Asukasluku vuonna 2012	:%ia	Maksuosuus 2014 euroa	:%ia	
Hyrnsalmi	2 603	3,2 %	81 556	3,2 %	
Kajaani	37 973	47,1 %	1 189 759	47,1 %	
Kuhmo	9 240	11,5 %	289 505	11,5 %	
Paltamo	3 743	4,6 %	117 275	4,6 %	
Puolanka	2 931	3,6 %	91 833	3,6 %	
Ristijärvi	1 450	1,8 %	45 431	1,8 %	
Sotkamo	10 682	13,2 %	334 685	13,2 %	
Suomussalmi	8 813	10,9 %	276 126	10,9 %	
Vaala	3 250	4,0 %	101 828	4,0 %	
Yhteensä	80 685	100 %	2 528 000	100 %	2 528 000

Kainuun liiton rahoituslaskelma 31.12.2014 ja 31.12.2013

	2013	2014
Vuosikate	-494 749,58	-387 127,82
* Satunnaiset erät		
* Tulorahoituksen korjauserät		
** Toiminnan rahavirta	-494 749,58	-387 127,82
* Investointimenot	3,00	
* Rahoitusosuudet investointimenoihin		
* Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovut		
** Investointien rahavirta	3,00	
*** TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-494 746,58	-387 127,82
* Antolainasaamisten lisäykset		
* Antolainasaamisten vähennykset		
* Antolainauksen muutokset		
* Pitkäaikaistenlainojen vähennys		
* Lyhytaikaisten lainojen muutos		-0,12
** LAINAKANNAN MUUTOKSET		-0,12
* OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
* TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUT		
* VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS		
* SAAMISTEN MUUTOS	42 583,95	206 791,54
* KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-405 186,12	-42 225,07
** Muut maksuvalmiuden muutokset	-362 602,17	164 566,47
*** RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-362 602,17	164 566,47
**** RAHAVAROJEN MUUTOS	-857 348,75	1 079 910,22
* Rahavarat 31.12.	857 348,75	857 348,75
** RAHAVAROJEN MUUTOS	857 348,75	222 561,47
***** Raporttiero	0,00	

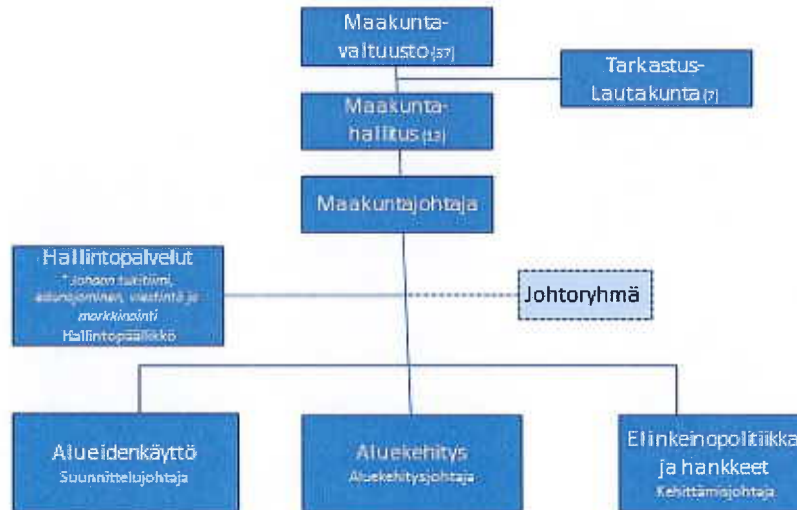
4.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Maakuntahallitus esittää, että liiton vuoden 2014 ylijäämä 387 127,82 euroa kirjaan tilinpäätöksessä taseen omaan pääomaan tilikauden yli/alijäämä -tilille.

4.5 Kainuun liiton organisaatio

Kainuun liiton organisaatio 1.1.2014

Kaavio 1. Kainuun liiton organisaatio 1.1.2014.

5. SEURANNAN JA ARVIOINNIN PÄÄKOHTEET

Edunajaminen

- maakuntahallitus arvioi edunajamisen teemat toimintakertomuksen yhteydessä.
- hankekohtaista edunvalvontaa koordinoi, seuraa ja arvioi edunajotiimi. Tiimi koontui vuonna 2014 yhdeksän kertaa.

Viestintä

- viestinnän uudelleen organisoituminen arvioidaan toimintakertomuksessa.
- perusviestintä toteutuu vuosisuunnitelman mukaan. Arvioidaan johtoryhmässä.

Elinkeinopoliittikka ja hankkeet

- yhteistyöryhmät toimivat uudistuneina. Arvioidaan toimintakertomuksessa.
- maksatuspäätökset tehdään kuukauden kuluessa. Arvioidaan toimintakertomuksessa.
- rahoitetuista hankkeista tehtiin toteutumisasiaportti maakuntahallitukselle.

Aluekehitys

- maakuntasuunnitelman ja -ohjelman laatimisprosessi toteutui suunnitellusti.
- ennakkoinnin ja seurannan toimintamallin kehittäminen on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti
- Kainuussa on käynnistetty uuden EU -ohjelmakauden toimeenpano valtakunnallisten aikataulujen ja ohjeistusten mukaisesti

- kansainvälisestä yhteistyöstä ja osallistumisesta kansainvälisiin ohjelmiin raportoidaan vähintään kerran vuodessa maakuntahallitukselle
- omista toteutushankkeista raportti kerran vuodessa maakuntahallitukselle

Alueiden käyttö

- maakuntasuunnitelman ja -kaavan laatimisprosessi toteutuu suunnitellusti
- omista toteutushankkeista raportti kerran vuodessa maakuntahallitukselle

Liiton talous ja henkilöstö

- talousarvion toteutumista seurattiin kuukausittain johtoryhmässä ja raportoidaan säännöllisesti maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle
- työhyvinvointikartoitus tehtiin 2014 suunnitelman mukaisesti

KAINUUN LIITTO KUNTAYHTYMÄ

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilivuosi 2014

3. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

3.1. Kuntayhtymän tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoön vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla valtion-osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa pysyvien vastaavien liitetiedot.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoön tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan.

Kainuun liitolla ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuus: saamiset on merkitty taseen nimellisarvoon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

2. Tuloslaskelma ja tase ovat kuntajaoston ohjeiden mukaisia. Niiden esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta.
3. Tilinpäätös ei sisällä edelliseen tilikauteen liittyviä oikaisuja.
4. Tilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen tilikauden kanssa.
5. Tilinpäätös ei sisällä edelliseen tilikauteen kohdistuvia tuottoja, kuluja tai virheiden korjauksia.
6. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia tietoja.
7. Tilinpäätökseen ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia.

3.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet:

Kainuun liitto kuntayhtymään ei kuulu konsernia muodostavia yhteisöjä.

4. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

8. Toimintatuotot kuntayhtymän määrittelemänä tehtäväkokonaisuuksina:

LIITETIETO 8	2014	2013
Vastuualueet:		
Aluekehitys	367 451,44	88 529,12
Alueidenkäyttö	618 503,10	294 571,16
Elinkeinopolitiikka ja hankkeet	281 342,38	261 068,86
Hallintopalvelut	2 913 758,24	2 560 906,35
YHTEENSÄ	4 181 055,16	3 205 075,49

9. Kainuun liitolla ei ole verotuloja.
10. Kainuun liitolla ei ole valtionosuustuloja.
11. Satunnaisiin tuottoihin ja–kuluihin sisältyviä eriä ei ole.
12. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista:

Poiston alaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä käytetään ennalta laadittua, maakuntavaltuuston 17.12.2012 hyväksymää poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Kainuun liitolla ei ole tilivuoden 2014 aikana poistonalaista pysyvien vastaavien omaisuutta.

Poistoajat on määritelty erikseen 31.12.2012 mennessä hankittujen pysyvien vastaavien ja erikseen 1.1.2013 alkaen hankittavien pysyvien vastaavien omaisuuserien osalta.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

PYSYVIEN VASTAAVIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOSUUNNITELMA

Poistotapa

T = tasapoisto

J = jäännösarvopoisto

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet

Tietokoneohjelmistot

Tietokoneohjelmistot

Muut aineettomat oikeudet

Muut pitkävaikutteiset menot

Perustamis- ja järjestelymenot

Tutkimus- ja kehittämismenot

Poistoai- Poistoai- Pois
31.12.2012 1.1.2013- tapa

3	3	T
5	3	T
	5	5T

5	3	T
3	3	T

Vuokrahuoneistojen perusparannukset	5	3	T
Vuokrahuoneistojen perusparannukset	10	3	T
Muut pitkävaikutteiset menot	5	3	T
Ennakkomaksut	ei poistoa	ei poistoa	
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat			
Asuinrakennukset	30	30	T
Sairaalarakennukset	35	30	T
Hallinto- ja toimistorakennukset	30	30	T
Huolto- yms. rakennukset	30	20	T
Kehitysvammahuollon rakennukset	30	30	T
Vapaa-ajan rakennukset	20	20	T
Muut rakennukset ja rakennelmat	20	20	T
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Puhelinkeskukset ja telelaitteet	10	10	T
Kulunvalvonta ja -ohjauslaitteet	10	10	T
Muut kiinteät laitteet	5	5	T
Muut kiinteät laitteet	7	7	T
Muut kiinteät laitteet	9	9	T
Muut kiinteät laitteet (paikoitusalueet)	(20)	15	T
Kuljetusvälineet			
Henkilö- ja pakettiautot	5	5	T
Trukit ja vaunut	7	7	T
Lääkintälaitteet			
Röntgenlaitteet	5	5	T
Röntgenlaitteet	7	7	T
Röntgenlaitteet	9	9	T
Laboratoriolaitteet	5	5	T
Laboratoriolaitteet	7	7	T
Laboratoriolaitteet	9	9	T
Muut lääkitäilaitteet	3	3	T
Muut lääkitäilaitteet	5	5	T
Muut lääkitäilaitteet	7	7	T
Muut lääkitäilaitteet	9	9	T
Koneet ja kalusto			
ATK-laitteet ja toimistotarvikkeet	3	3	T
ATK-laitteet ja toimistotarvikkeet	5	5	T
Muut koneet, laitteet ja kalusto	3	3	T
Muut koneet, laitteet ja kalusto	5	5	T
Muut koneet, laitteet ja kalusto	7	5	T

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	ei poistoa	ei poistoa
Taide- ja arvoesineet	ei poistoa	ei poistoa
Keskeneräiset työt	ei poistoa	ei poistoa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	ei poistoa
---------------------	------------	------------

Investointiohjelman hyväksymisen yhteydessä päätetään poikkeavista poistojen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaisesti.

13. Kainuun liitolla ei ole tilivuoden 2014 aikana investointeja eikä poistonalaista pysyvien vastaavien omaisuutta.
14. Kainuun liiton tuottoihin ja kuluihin ei sisälly pakollisten varausten muutoksia.
15. Tuottoihin ja kuluihin ei sisälly olennaisia pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoittoja ja -tappioita.
16. Muihin rahoitustuottoihin ei sisälly olennaisia muista yhteisöistä saatuja tuottoja.
17. Kainuun liitolla ei ole poistoerojen muutoksia.

5. Tasetta koskevat liitetiedot**5.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

18. Kainuun liitto ei ole laskenut liikkeelle lainoja, eikä ole siten aktivoinut laskemisesta aiheutuneita kuluksi kirjaamattomia menoja ja pääomalennuksia.
19. Kainuun liitto ei ole tehnyt arvonkorotuksia.
20. Hyödykkeiden hankintamenoon ei ole aktivoitu korkomenoja.
21. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti:

PYSYVÄT VASTAA- VAT LIITETIETO 21

Yritys 3000	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Sijoitukset	Ennako maksut	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävai- kutt eiset menot	Maa-alueet	Rakennukset					
Poistamaton hankintameno 1.1.2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443 064,99	0,00	443 064,99
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443 064,99	0,00	443 064,99
Arvonkorotukset	0,00								0,00
Valmis käyttöomaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443 064,99	0,00	443 064,99
Keskeneräinen käyttöomaisuus	0,00								0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443 064,99	0,00	443 064,99
Olellaiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käyttöomaisuus yhteensä 31.12.2014	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	443 064,99	0,00	443 064,99

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

22. Kainuun liitolla ei ole määräviä omistusosuuksia tytäryrityksissä, yhdistyksissä ja säätiöissä.
23. Kainuun liitto kuntayhtymä ei ole jäsenenä muissa kuntayhtymissä.
24. Kainuun liitolla ei ole yhteisyhteisöjä eikä omistusyhteisyhteisöjä.
25. Tiedot vaihtuvien vastaavien saamisista – jaottelu pitkä- ja lyhytaikaisiin saamisiin. Kainuun liitolla ei ole pitkäaikaisia saamisia.

LIITETIETO 25	31.12.2014	31.12.2013
Lyhytaikaiset saamiset		
Muilta:		
Myyntisaamiset	83 595,06	59 450,11
Muut saamiset	42 567,12	21 691,64
Siirtosaamiset	168 019,23	6 248,12
Saamiset yhteensä	294 181,41	87 389,87

26. Siirtosaamisten olennaiset erät:

LIITETIETO 26		
SIIRTOSAAMISTEN OLENNAISET ERÄT		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset:	31.12.2014	31.12.2013
BioKos hankkeen EU-tuki	160 706,00	
Kela, työpaikkaterveydenhuollon korvaus 2014	6 236,19	5 949,99
Muut siirtosaamiset yhteensä	1 077,04	298,13
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	168 019,23	6 248,12

27. Kainuun liitolla ei ole rahoitusarvopapereita

5.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28. Erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana:

LIITETIETO 28	2014	2013
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma 1.1.2014	487 870,91	487 870,91
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.2014	487 870,91	487 870,91
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	494 749,58	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	494 749,58	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	387 127,82	494 749,58
Oma pääoma yhteensä 31.12.2014	1 369 748,31	982 620,49

PERUSPÄÄOMA 31.12.2014		
Kunta	Kainuun liitto	%-osuus
Hyrnsalmi	17 377,08	3,56
Kajaani	228 419,35	46,82
Kuhmo	58 124,48	11,91
Paltamo	21 489,11	4,40
Puolanka	18 820,03	3,86
Ristijärvi	8 813,69	1,81
Sotkamo	56 185,32	11,52
Suomussalmi	58 039,57	11,90
Vaala	20 602,28	4,22
	487 870,91	100,00

29. Erittely poistoeroista

Kainuun liitto ei ole verotussyistä kirjannut poistoeroa.

30. Kainuun liitolla ei ole pitkäaikaista vierasta pääoma

31. Kainuun liitto ei ole laskenut liikkeelle joukkovelkakirjalainoja

32. Kainuun liitolla ei ole pakollisia varauksia.

33. Pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen erittely:

LIITETIETO 33	31.12.2014	31.12.2013
Lyhytaikaiset velat:		
Muille:		
Ostovelat	173 911,48	132 643,83
Muut velat	364,68	428,20
Siirtovelat	273 135,03	272 114,09
Yhteensä	447 411,19	405 186,12

Kainuun liitolla ei ole sekkilimiittiä.

34. Kainuun liitolla ei ole lunastettavia vuokrakohteita.

35. Kainuun liitolla ei ole taseessa palautuskelpoisia liittymismaksuvelkoja.

36. Siirtovelkojen olennaiset erät:

LIITETIETO 37	31.12.2014	31.12.2013
Kainuun liiton jäsenkunnat, peruspääoman korot	3 546,82	6 893,63
Lomapalkkavelka	266 058,00	222 226,00
Insestitionbank DesLandes/Dart. pal. Pohj.Kaj.Liitto		9 624,34
Insestitionbank DesLandes/Dart. pal. Sotelle		28 471,09
Puolangan kunta eläkemenoperusteiset maksut 2013		4 365,78
CenterConsultingAuditLLC/Inv.157 Tilintarkastus	2 705,00	
Muut siirtovelat yhteensä	825,21	533,25
	273 135,03	272 114,09

Jäsenkunta	Peruspääoma 31.12.2014	% - osuus	Korko 2014 (0,527+0,2%)	Korko 2013 (1,213+0,2%)
Hyrnsalmi	17 377,08	3,56	126,33	245,54
Kajaani	228 419,35	46,82	1 660,61	3 227,57
Kuhmo	58 124,48	11,91	422,56	821,30
Paltamo	21 489,11	4,40	156,23	303,64
Puolanka	18 820,03	3,86	136,82	265,93
Ristijärvi	8 813,69	1,81	64,08	124,54
Sotkamo	56 185,32	11,52	408,47	793,90
Suomussalmi	58 039,57	11,90	421,95	820,10
Vaala	20 602,28	4,22	149,77	291,11
Yhteensä	487 870,91	100,00	3 546,82	6 893,63

- 38 Kainuun liitolla ei ole huollettavien varoja.
39 Kainuun liitolla ei ole elatustuen takautumissaatavia.

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

40. Kainuun liitto ei ole pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan velkojen vakuudeksi.
41. Kainuun liitto ei ole antanut muiden omien sitoumusten vakuuksia.
42. Kainuun liitto ei ole antanut samaan konserniin kuuluville yhteisöille vakuuksia.
43. Kainuun liitolla ei ole muita annettuja vakuuksia.
44. Kainuun liiton ei ole leasingvuokrasopimusvastuita. Leasingsopimukset ovat Kainuun sotella, josta Kainuun liitto vuokraa tarvitsemansa laitteet.
45. Kainuun liitto kuntayhtymä ei ole antanut vastuusitoumuksia samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.
46. Kainuun liitto on antanut muita vastuusitoumuksia seuraavasti:
Maakuntahallitus on tulkinnut hallintosäännön 54 § myöntäessään takauksen, koska maakuntavaltuusto kokoontuu vain kaksi kertaa vuodessa.

LIITETIETO 46		
KUNTAYHTYMÄN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET		
	2014	2013
<u>Takaukset muiden puolesta:</u>		
Takaus Juminkekosäätiölle	290 000,00	

47. Kainuun liitto kuntayhtymän taloudellisten sopimusvastuiden selvitys:

LIITETIETO 47	Kustannukset, joihin Kainuun liitto on sitoutunut	Kustannukset, joihin Kainuun liitto on sitoutunut
	31.12.2014	31.12.2013
Sopimusvastuut hankkeisiin yhteensä	228 300,00	179.563,00

7

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

48. Henkilöstön lukumäärä tehtäväalueittain

LIITETIETO 48	31.12.2014			31.12.2013		
	Vakituinen	Määräaik.	Yhteensä	Vakituinen	Määräaik.	Yhteensä
Vastuualue						
Aluekehitys	6	6	12	5	4	9
Alueiden käyttö	4	2	6	4	1	5
Elinkeinopolitiikka ja hankkeet	5	1	6	5	1	6
Hallintopalvelut	5	0	5	6	1	7
Yhteensä	20	9	29	20	7	27

49. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut ovat seuraavat:

LIITETIETO 49. Henkilöstökulut	2014	2013
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 363 496,16	1 279 931,30
Eläkekulut	301 968,17	269 984,30
Muut henkilösivukulut	42 885,48	39 864,15
Henkilösivukulut yhteensä	344 853,65	309 848,45
Henkilöstökulut yhteensä	1 708 349,81	1 589 779,75

50. Tilintarkastajan palkkiot

LIITETIETO 50	2014	2013
(BDO Auditor Oy)		Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy
Lakisääteinen tilintarkastus	2 044,00	5 096,40
Tilintarkastajien lausunnot	3 172,40	
Tarkastuslautakunnan avustaminen		0,00
Muut tilintarkastuspalkkiot		243,48
YHTEENSÄ	5 216,40	5 339,88

LIITETIETO 50	2014	2013
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy
Lakisääteinen tilintarkastus		
Tilintarkastajien lausunnot		9 280,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen		
Muut tilintarkastuspalkkiot		
YHTEENSÄ		9 280,00

6. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

6.1 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Kainuun maakuntahallitus 23.3.2015

Raimo Pekhalo
Anniina Viro

Kalle Niemi

Esko Lehtinen

Anniina Viro

Jari Kytö

6.2 Tilintarkastusmerkinnät

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaan. Suoritetusta tilintarkastuksesta on annettu kertomus.

Kajaanissa 20/4 2015

Simo Paakkola, JHTT-tilintarkastaja